KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2023/736

av den 31 mars 2023

om fastställande av de tekniska detaljerna för tillämpningen av marknadskorrigeringsmekanismen på derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter i unionen än TTF

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets förordning (EU) 2022/2578 ([1]), särskilt artikel 9.1, och

av följande skäl:

(1) Genom förordning (EU) 2022/2578 om inrättande av en marknadskorrigeringsmekanism för att skydda unionsmedborgarna och ekonomin mot alltför höga priser (*förordningen om en marknadskorrigeringsmekanism*) inrättas en tillfällig marknadskorrigeringsmekanism för order som läggs för handel med TTF-derivat och derivat knutna till andra virtuella handelspunkter med löptider på mellan en månad framåt och ett år framåt. Detta innebär att marknadskorrigeringsmekanismen är tillämplig på alla råvaruderivat som handlas på en reglerad marknad och vars underliggande tillgång är en transaktion i en virtuell handelspunkt för gas i unionen.

(2) Enligt artikel 1 i förordningen om en marknadskorrigeringsmekanism ska marknadskorrigeringsmekanismen tillämpas på order som läggs för handel med TTF-derivat och derivat knutna till andra virtuella handelspunkter i unionen.

(3) I förordningen om en marknadskorrigeringsmekanism fastställs de tekniska detaljerna för tillämpningen av marknadskorrigeringsmekanismen endast med avseende på order som läggs på TTF-derivat och inte för order som läggs på derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter. Detta berodde på att det fanns ett akut behov av att tillämpa marknadskorrigeringsmekanismen på TTF-derivat, som vanligen ses som standarden för proxyvärden som används för prissättning på de europeiska gasmarknaderna, och på att tillämpningen av marknadskorrigeringsmekanismen på order på derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter krävde ytterligare förberedelser. Förordningen om en marknadskorrigeringsmekanism ger därför kommissionen befogenhet att anta en genomförandeakt för att fastställa de tekniska detaljerna för tillämpningen av marknadskorrigeringsmekanismen på derivat som är knutna till sådana andra virtuella handelspunkter, nämligen när det gäller förekomsten av en marknadskorrigering och tillämpningen av en dynamisk anbudsgräns för sådana derivat. Förordningen om en marknadskorrigeringsmekanism ger också kommissionen befogenhet att undantagsvis utesluta vissa derivat bland dem som är knutna till andra virtuella handelspunkter.

(4) Fastställandet av de tekniska detaljerna för tillämpningen av marknadskorrigeringsmekanismen på derivat som är knutna till sådana andra virtuella handelspunkter, liksom ett eventuellt undantag från marknadskorrigeringsmekanismens tillämpningsområde för vissa derivat bland dem som är knutna till andra virtuella handelspunkter, bör bygga på de kriterier som fastställs i artikel 9.2 i förordningen om en marknadskorrigeringsmekanism, nämligen likviditeten och tillgången till information om priserna på derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter, och den inverkan som en utvidgning av marknadskorrigeringsmekanismen till derivat knutna till andra virtuella handelspunkter skulle ha på gasflödena inom unionen och försörjningstryggheten samt på finansmarknadernas stabilitet. Ett sådan fastställande och ett sådant eventuellt undantag bör också bygga på de konsekvensbedömningsrapporter från Acer och Esma som lämnats in senast den 1 mars 2023 i enlighet med artikel 8.2 i förordningen om en marknadskorrigeringsmekanism.

(5) Marknadskorrigeringsmekanismen för TTF-derivat aktiveras när en marknadskorrigering inträffar, det vill säga när det av ICE Endex B.V. offentliggjorda avräkningspriset för TTF-derivat överstiger 180 euro/MWh och är 35 euro högre än referenspriset under tre arbetsdagar. Marknadskorrigeringsmekanismen för derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter i unionen bör aktiveras vid samma tidpunkt, dvs. när samma marknadskorrigering inträffar. Detta finns två huvudsakliga skäl till detta. För det första är många av de derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter än TTF mindre likvida än TTF-derivat. Om aktiveringen av marknadskorrigeringsmekanismen baserades på illikvida terminskontrakt skulle mekanismen kunna bli känslig för manipulation och medföra onödiga aktiveringar eller fördröjda aktiveringar. För det andra, om marknadskorrigeringsmekanismen bara aktiverades för vissa virtuella handelspunkters derivat är det möjligt att handeln skulle övergå till derivat knutna till andra virtuella handelspunkter, vilket i sin tur skulle kunna leda till snedvridningar på unionens energi-

([1]) Rådets förordning (EU) 2022/2578 av den 22 december 2022 om inrättande av en marknadskorrigeringsmekanism för att skydda unionsmedborgarna och ekonomin mot alltför höga priser (EUT L 335, 29.12.2022, s. 45).

eller finansmarknader, till exempel genom arbitrage från marknadsdeltagarnas sida mellan korrigerade och icke-korrigerade derivat, vilket vore till nackdel för konsumenterna. Denna bedömning delas i Acers bedömningsrapport, där det anges att även marknadskorrigeringsmekanismen för derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter i unionen bör aktiveras på grundval av avräkningspriserna för TTF-frontmånadsderivat, i enlighet med artikel 4.1 i förordningen om en marknadskorrigeringsmekanism.

(6) När en marknadskorrigering inträffar fastställer förordningen om en marknadskorrigeringsmekanism en dynamisk anbudsgräns enligt vilken marknadsoperatörer inte bör godta och deltagare på marknaden för TTF-derivat inte bör lämna order på TTF-derivat som löper ut under perioden från och med den dag då TTF-frontmånadsderivatet löper ut till och med förfallodagen för TTF-frontårsderivatet med priser på 35 euro/MWh över det referenspris som Acer offentliggjort föregående dag. Denna dynamiska anbudsgräns är också lämplig för order avseende derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter, och den kräver inga ändringar. Precis som för TTF-derivat närmar sig en försörjningstrygghetspremie på 35 euro/MWh den genomsnittliga skillnaden mellan referenspriset och terminspriset för en månad framåt för ett antal derivat som var knutna till andra virtuella handelspunkter under sommaren 2022, och detta återspeglar kostnaderna för eventuella överbelastningar i infrastrukturen när gas flyttas från LNG-terminalen till den europeiska kontinenten i andra regioner i unionen. Dessutom bör tillämpningen av samma skyddstak för alla virtuella handelspunkters derivat begränsa risken för att handeln överförs på ett otillbörligt sätt mellan virtuella handelspunkter och risken för att de jämbördiga villkoren mellan olika regioner inom unionen snedvrids när det gäller att locka till sig LNG, vilket skulle kunna leda till en fragmentering av marknaderna inom unionen. I sin bedömningsrapport instämmer Acer i att den dynamiska anbudsgräns som gäller för order avseende TTF-derivat också är lämplig för order avseende derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter.

(7) Kommissionen anser att marknadskorrigeringsmekanismen bör tillämpas på alla derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter, utan undantag. I sina konsekvensbedömningsrapporter bekräftade både Acer och Esma kommissionens ståndpunkt, nämligen att inkluderandet av de andra virtuella handelspunkterna inte leder till några betydande negativa effekter på finans- eller gasmarknaderna. Både Acer och Esma noterade att utvidgningen av marknadskorrigeringsmekanismen till derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter kan medföra begränsade ytterligare fördelar, att de flesta av dessa derivat saknar tillräcklig likviditet och att vissa centrala clearingmotparter kan ådra sig ytterligare kostnader för att ändra sitt obeståndsförfarande. När det gäller genomförandet av förordningen om en marknadskorrigeringsmekanism instämde dock både Acer och Esma i kommissionens slutsats att tillämpningen av marknadskorrigeringsmekanismen på alla derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter inte leder till några betydande negativa effekter på finans- eller gasmarknaderna. I sin bedömning och i linje med artikel 9.2 i förordningen om en marknadskorrigeringsmekanism har kommissionen särskilt analyserat följande kriterier:

(8) För det första är information om priserna på derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter som omfattas av denna genomförandeakt lättillgänglig, eftersom dessa derivat handlas på reglerade marknader som regelbundet tillhandahåller prisinformation.

(9) För det andra leder bristen på likviditet för vissa derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter inte till några betydande genomförandeproblem i praktiken eftersom kommissionen avsiktligt har valt de mycket likvida TTF-frontmånadsterminerna som en utlösande faktor för aktivering av marknadskorrigeringsmekanismen för andra virtuella handelspunkter.

(10) För det tredje är det osannolikt att utvidgningen till derivat som är knutna till andra marknadsplatser kommer att ha någon betydande negativ inverkan på försörjningstryggheten. Detta beror på att det viktigaste instrumentet för att förhindra problem med försörjningstryggheten, dvs. den ”premie” som ingår i anbudsgränsen (tillägg i förhållande till marknadspriserna på LNG, eller ett ”skyddstak” enligt skäl 19 i förordningen om en marknadskorrigeringsmekanism) kommer att tillämpas på *alla* derivat och säkerställa att marknadskorrigeringsmekanismen inte försämrar unionens förmåga att locka till sig LNG. Utvidgningen kommer sannolikt inte heller att ha någon betydande negativ inverkan på gasflödena inom EU på grund av den tillfälliga tillämpningen av marknadskorrigeringsmekanismen och det faktum att gasflödena inom unionen är resultatet av en komplex uppsättning positioner som inte bara är en följd av derivatkontrakt utan även av många andra faktorer som inte påverkas av marknadskorrigeringsmekanismen, till exempel långsiktiga leveransåtaganden, kortfristig handel och spothandel samt OTC-transaktioner.

(11) Slutligen förväntas inte utvidgningen av marknadskorrigeringsmekanismen få någon betydande inverkan på finansmarknadernas stabilitet eftersom mer än 90 % av de naturgasderivat som handlas på reglerade marknader i unionen är TTF-derivat. När det gäller de potentiella ytterligare kostnader som vissa centrala clearingmotparter kan komma att drabbas av då de ändrar sitt obeståndsförfarande noterade Esma vid tidpunkten för offentliggörandet av sin konsekvensbedömningsrapport att inga centrala clearingmotparter har lämnat information om att det kan krävas betydande förändringar på grund av förordningen om en marknadskorrigeringsmekanism.

(12) Mot bakgrund av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att inga derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter bör undantas från marknadskorrigeringsmekanismens tillämpningsområde.

(13) För att bevara derivatmarknadernas korrekta funktion och göra det möjligt för deltagare på marknaden att hantera sina riskexponeringar på lämpligt sätt är det av yttersta vikt att denna förordning inte påverkar kontrakt som ingåtts innan förordningen börjar tillämpas. Av samma skäl bör deltagarna på marknaden effektivt kunna avräkna positioner i derivat knutna till andra virtuella handelspunkter som öppnats innan denna förordning börjar tillämpas. Därför bör den dynamiska anbudsgränsen inte tillämpas på kontrakt som ingåtts före denna förordnings ikraftträdande eller på handel som gör det möjligt för deltagare på marknaden att avräkna eller minska positioner till följd av derivatkontrakt som är knutna till andra virtuella handelspunkter och som ingåtts före denna förordnings ikraftträdande. Genom att minska motpartsrisken spelar centrala clearingmotparter också en nyckelroll när det gäller att säkerställa att marknaderna för TTF-derivat fungerar korrekt. Det är också viktigt att säkerställa att utvidgningen av mekanismen till att omfatta andra virtuella handelspunkter inte utsätter de centrala clearingmotparter som clearar de relevanta instrumenten för risker om en clearingmedlem hamnar på obestånd. Dessa centrala clearingmotparter bör därför kunna genomföra obeståndsförfaranden utan att omfattas av anbudsgränsen. I detta syfte bör den dynamiska anbudsgränsen inte tillämpas på handel som utförs som en del av ett obeståndsförfarande som organiseras av en central clearingmotpart.

(14) Det finns inget rimligt skäl att inte tillämpa andra utformningsegenskaper hos marknadskorrigeringsmekanismen på derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter. Detta inbegriper de bestämmelser som reglerar det tillfälliga upphävandet av marknadskorrigeringsmekanismen. Det bör noteras att i händelse av konkreta indikationer på att en marknadskorrigering är omedelbart förestående bör, i enlighet med artikel 4.8, aktiveringen av marknadskorrigeringsmekanismen tillfälligt avbrytas om en aktivering skulle medföra oavsiktliga marknadsstörningar. På samma sätt bör, i enlighet med artikel 6, marknadskorrigeringsmekanismen tillfälligt upphävas när som helst om det dynamiska skyddstaket skulle leda till allvarliga marknadsstörningar som påverkar försörjningstryggheten, de obligatoriska målen för minskad efterfrågan, energiderivatmarknadernas stabilitet och korrekta funktion, gasflödena inom unionen, skillnaderna mellan marknadspriserna på gas inom unionen eller i förhållande till andra områden i världen i betydande grad, eller giltigheten hos befintliga gasförsörjningsavtal. Bedömningen av oavsiktliga marknadsstörningar bör ta hänsyn till effekterna på den europeiska marknaden som helhet och även specifikt på varje virtuell handelspunkt som marknadskorrigeringsmekanismen är tillämplig på. I händelse av sådana oavsiktliga marknadsstörningar skulle beslutet om tillfälligt upphävande tillämpas i enlighet med artikel 6 i förordningen om en marknadskorrigeringsmekanism.

(15) På grund av det volatila och oförutsägbara läget på naturgasmarknaden är det viktigt att säkerställa att marknadskorrigeringsmekanismen kan tillämpas på derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter så snart som möjligt, förutsatt att villkoren för att den ska aktiveras är uppfyllda. Därför bör de tekniska detaljerna för tillämpningen av marknadskorrigeringsmekanismen på derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter fastställas senast den 31 mars 2023. För att de företag som driver andra virtuella handelspunkter i unionen än TTF ska hinna göra nödvändiga anpassningar bör denna genomförandeakt tillämpas först från och med den 1 maj 2023.

(16) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från kommittén för marknadskorrigeringsmekanismen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Tillämpningsområde

I denna förordning fastställs de tekniska detaljerna för tillämpningen av marknadskorrigeringsmekanismen på derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter i unionen än Title Transfer Facility (TTF), i enlighet med artikel 9.1 i förordning (EU) 2022/2578.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller definitionerna i artikel 2 i förordning (EU) 2022/2578.

Dessutom gäller följande definitioner:

1. *frontmånadsderivat knutet till andra virtuella handelspunkter*: ett derivat som är knutet till andra virtuella handelspunkter och vars förfallodag ligger närmast i tiden av de derivat med en löptid på en månad som handlas på en viss reglerad marknad.
2. *frontårsderivat knutet till andra virtuella handelspunkter*: ett derivat som är knutet till andra virtuella handelspunkter och vars förfallodag ligger närmast i tiden av de derivat med en löptid på tolv månader som handlas på en viss reglerad marknad.

Artikel 3

Tillämpning av marknadskorrigeringsmekanismen på andra virtuella handelspunkter

Denna förordning är tillämplig på order som läggs för handel med derivat knutna till virtuella handelspunkter som är belägna i unionen, med undantag för TTF.

Artikel 4

Marknadskorrigeringar i förhållande till andra virtuella handelspunkter i unionen

1. En marknadskorrigering för derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter ska anses ske när de villkor som anges i artikel 4.1 i förordning (EU) 2022/2578 är uppfyllda.

2. Den dynamiska anbudsgränsen enligt artikel 4.5 och 4.7 i förordningen om en marknadskorrigeringsmekanism ska tillämpas på derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter och som löper ut under perioden från och med den dag då frontmånadsderivaten löper ut till och med förfallodagen för frontårsderivaten.

3. Marknadsoperatörer på marknaden för derivat knutna till andra virtuella handelspunkter och deltagare på marknaden för sådana derivat ska dagligen övervaka Acers webbplats.

Artikel 5

Tillfälligt upphävande och avaktivering av marknadskorrigeringsmekanismen för derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter

Det tillfälliga upphävandet och avaktiveringen av marknadskorrigeringsmekanismen för derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter ska ske i enlighet med artiklarna 5 och 6 i förordningen om en marknadskorrigeringsmekanism.

Artikel 6

Undantag på grund av hävdvunna rättigheter

Denna förordning ska inte tillämpas på följande:

a) Derivatkontrakt som är knutna till andra virtuella handelspunkter och som ingåtts före den dag då denna förordning träder i kraft.

b) Köp och försäljning av derivat som är knutna till andra virtuella handelspunkter i syfte att avräkna eller minska derivatkontrakt som är knutna till andra virtuella handelspunkter och som ingåtts före den dag då denna förordning träder i kraft.

c) Köp och försäljning av derivatkontrakt knutna till andra virtuella handelspunkter som en del av en central clearingsmotparts obeståndsförfarande, inbegripet OTC-handel som registrerats på den reglerade marknaden för clearingändamål.

Artikel 7

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den sjunde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 maj 2023.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 31 mars 2023.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande